

Nyitra-völgyi Lap

TARSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 8 korona. — Félévre 4 korona.
Negyedévre 2 korona.

Néptanítóknak feleáron.

SZERKESZTŐ:

SZALAY PAL.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

MALLÁSZ ANTAL.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGY-TAPOLCSÁNY a gyógyszertár épületben
hova a lapot illető minden közlemény küldendő.

Előfizetési és hirdetési díjakat a kiadóhivatal vesz fel.

— Egyes szám ára 20 fillér. —

A gyáripár fejlesztéséről.

A nyitra-völgyi gyáripár fejlesztése érdekében egy évvel ezelőtt már felszólaltunk ebben a lapban; s bár megoldására nézve javaslatot is tettünk, a lefolyt idő alatt mi sem történt, a közjóra oly üdvösen kiható kérdés visszhangra nem talált.

Miben keresendő ez a közönyösség, könnyen eltalálható, de mi reánk nézve nem igen hizelgő már azért is, mert gyenge életképességre enged következtetni, sőt nemzeti életre ébredésünkre árnyékot is vet.

Mi feleljük és szem elől tévesztjük a fontos kérdést, hogy hazánk átmeneti korszakai között egy sem volt indokaira és céljaira nézve oly fontos, mint a lefolyt három évtizednek korszaka. Ahelyett, hogy ezt az időt az igényeknek megfelelő szellem kialakulására, a kölcsönös egyetértés ápolására és tevékenységünket a gyáripár fejlesztésére kihasználtuk volna, boldogulási reményünket a pusztán véletlennek vagy idegeneknek engedjük át. Innét tehát az az állapot, hogy gyáripár dolgában még mindig a szomszédos államok gyarmatosai vagyunk és

hogy nem a mi, hanem az idegenek zsebére dolgozunk. Ebből tisztán láthatjuk, hogy nálunk a társadalom tevékenysége rendes medrét még fel nem találta és hogy a kasztok szerinti szétválasztás nemzetgazdasági bajainknak oka. Nyíltan kérdezhetjük: meddig tart még ez a visszás és káros állapot?

De ha a viszonyok a gyáripár fejlesztésére eddig bármi okból kedvezőtlenek voltak, ebből nem következhetik az, hogy azok ezentúl is ilyenek legyenek. Ennek az eszmének a támogatására a következőt hozom fel.

A pénzügyi intézetek korunk műveltségének egyik legszebb vívmánya, az összes nemzetgazdaságra nagy előnyökkel bírnak, jelesen a hitel jótékonyosságát kiterjesztik és szabályozzák, amenyiben a váltókat leszámítolásuk folytán forgékonyabbá teszik, s miután csak biztos aláírásu egyének váltóit fogadják el, valamint csak szilárd jellemű és szolid kezességet nyújtó egyének kapnak kölcsönöket, a rend és szoliditás utáni törekvést mozdítják elő. Alkalmat nyújtanak a különben holtan heverő tőkék értékesítésére, amennyiben nemcsak hiven megőrzik, illetve kívánatra visszaadják, hanem még kamatokat is

fizetnek s így a takarékosági hajlamot és vágyat támogatják. A pénzre szoruló vállalatokat tőkékkel látják el s így az ipar és vállalkozási szellemet gyámolítva, a nemzet vagyonosodását nagyobb termelés lehetővé tétele által előmozdítják.

A lefolyt három évtized alatt a pénzügyi intézetek létesítése nagy lendületet vett. Talán több is van belőle, mint kellene. De ha a közönség nem idegenkedett pénzt a bankok, szóval a pénzügyi intézetek részvényeiben befektetni, hiszszük és reméljük, hogy a gyáripár meghonosítására, illetve gyárak létesítésére kibocsájtandó részvények jegyzésétől sem fognak visszariadni; csak egy szolid alapon nyugvó mozgó erőre volna szükség, ki a vezetés élére állana.

A gyáripár kérdését függetlenül minden érdektől vettem fel, mert sem iparos, sem kereskedő, sem termelő nem vagyok, így tehát személyes érdek nem vezérelt, csupán a hazai kulturális és nemzetgazdasági érdek, miután hazánk s a külföld közt megdőbbséget különbé van és ez fontos kérdést képez. Hogy ez így van, csak rajtunk múlt, de hogy gyáripár dolgában másként is lehetne, szintén csak tőlünk függ.

A „Nyitra-völgyi Lap“ eredeti tárczája.

A számárhajtó.

Irta: Antalfy Endre.

Ali számárhajtó és igen szegény ember volt világeletében. Illő volt hát, hogy már egyszer feléje is forduljon Allah irgalmas szeme. Mert ne gondolja ám senki igazhívő, hogy ez is csak úgy véletlenség szerint történik. Hogy az igazság és irgalmasság atyja csak úgy belebotlik az emberbe, mint a vak koldus az alamizsnába. Az ő kifürkészhetetlen bölcsessége, számon tartja minden szegény nyomorúságát és sem késedelme, sem sietése nem történik ok nélkül.

Igy gondolkozott Ali is sok, sok tikasztó délután, mikor az utca szélén ácsorogván, tűnek, fának hiába kínálgatta számárát. Mintha észre sem vették volna a járó-kelők, ülhetet ott nyugodtan akár napestig. Ha olykor feléje-feléje is tartott valaki, amint meglátta az öreg Ali roskadozó lábaszárát s örökké álmos számárát, hát csak visszafordult s fürgébb csacsi, fürgébb suhancz után nézett. Szóltak is hozzá sokan nagy jóakarólag: — Nem való már néked az a futó mesterség Ali: Bizony jobban tennéd, ha sátort épitelnél és kalmárkodnál.

— Allah Kerim — felelte ilyenkor Ali bizonyára neki tetsző dolgot mivelek, ha megmaradok csak a régi mesterségemnél, Allah tisztelt meg engem öregséggel, ő fog gondoskodni rólam ezután is. Áldassék neve mindörökké.

Akadnak sokan, akiket meghatott az Ali hite és bizalma, de voltak sokan, akik nevettek hozzá. Allah pedig fent az égből csak jegyezte Ali sok szegénységét, s mikor tele irt már sok ezer lótos levelet — félbeszakította az írást.

Aznap is a szegény Ali órák hosszat hiába álldogált csacsijával az utca szegletén. Unalmában a Koránt mormolta s mint fűrgé pillangó a hurik birodalmának rózsafán, röpödött képzelete — mert így vigasztalódik keservében minden igazhívő, mikor egyszerre egy reszkető, könyörgő hang tér ritette magához merengéséből. Felpillantott, hát egy szakállas vén állott előtte.

— Salem Alek — köszöntötte tisztelettel Ali — mivel vizsgálhatok neked idegen.

— A szent városból jövök, felelt alázatosan az idegen. Allah elhozta — úgy érzem — végperczemet. Nehány atyámfia van ebben a városban, hadd osztom ki nekik áldásom. Akit még számársajcsárt erre kértem, mind elutasított, mert pénz nélkül vagyok, te szegény ember, tedd meg ezt nekem Allah nevéért.

— Áldassék Allah neve — ülj tel számaramra, s parancsolj, merre vigyelek, felelt Ali.

Az idegen telült, Ali buzgalmában jót húzott a számár farára s azzal megindultak. Mentek mendégéltek, utcát utcára, tért tértre hagyva maguk után. És amint Ali a számárán ülő idegen mellett lépegetett, nem vette észre, hogy utjukban a pálmák levelei földig hajolnak, hogy a félig nyílt rózsák bimbói felpattantak, hogy forró dél-

után csillogó harmat ült a fák lombjaira. Csak olyasmit érzett, mintha mennyei rózsák illata áradna a levegőben, s megfiatalodnának tőle tagjai. Az idegen megállott fényes paloták és rongyos viskók előtt, hol rövidebb, hol hosszabb időre, hol befogadták, hol meg csufolkodó szóval elkergették. De ő méltósággal tűrte a szidalmazást, s zemei mint a nap úgy csillogtak.

Mikor a városvégére értek, az idegen leszállott a számárról s így szólt Alinak: — Térj vissza a városba jószívű ember. Allah megfizet neked azért, hogy irgalmat ismertél. Él boldogul.

— Uram nem volnék igazhívő, ha így betegem eresztenélek el, térj hajlékomba s légy vendégem, ig végórád elközeledik. Hisz előbb mondtád, hogy haláloed perczé közeleg.

Az idegen erre elmosolyodott, arczán mennyei ragyogás fénye gyulladt ki s mint a harsona hangja, zengett ajkán a szó:

— Lakhatik-e abban betegség, ki a betegségnek, életnek és halálnak ura?

— Uram irgalmazz, áldassék neved örökre, tohászokodék térdre hullva Ali, mivel érdemeltém ki, hogy hozzám alázkodtál s számaramon hordozhattalak?

Allah jószágosan felelt; — Azzal, hogy nem tudtad, kivel teszel jót.

Mire feltekintett Ali, már senki sem volt körébe, de két marka tele volt arannyal. Boldogan, nyugodtan lépkedett számara oldalán vissza a vár felé. Zúgott körülötte a vásár. Szőnyegesek, aranyművesek, fűszerárusok kínálgatták hangos szóval portéká-

Ha mi a lefolyt és soha vissza nem térő időt a gyáripár meghonosítására úgy használtuk volna ki, mint felhasználtuk pénzintézeteink létesítésénél, úgy ma gyáripár dolgában közeledtünk volna a versenyképesség pontjához. Sajnos, még most is ott vagyunk, ahol voltunk.

Gyáripár dolgában például és mintául vehetjük a pénzintézetek kreálását. Ha ezek körül tudtunk megfelelő buzgalmat kifejteni, miért nem fejthetnénk a gyáripár létesítése érdekében is. Ez csak tőlünk és akaratunktól függ, s ha megteszszük, elérjük célunkat is.

Előző cikkünkben méltányoltuk a nyitravölgyi gyáripárt, de ha számot vetünk fejlődésével, az eredmény nem eléghet ki minket, mivel az eddigi létesítmények úgy viszonylanak az egészhez, mint egy a tizhez.

A hosszúra nyuló és szélesre terjedő Nyitravölgye a fennálló gyáraknál tízszeres gyárat volna képes magába fogadni és nyers terményeivel ellátni.

Ha a külföldnek ilyen völgye lenne, de hogy hagyná azt gyáripár dolgában parlagon. Egy-egy órai távolságra jelezne itt is, amott is a magasba nyuló füstös kémény valamely gyár üzemét; mi pedig zsebre tett kezekkel nézzük a parlagot és ahelyett, hogy a gyáripár létesítése érdekében közreműködnénk, közönyös egykedvűséggel bámuljuk a völgy szépségét és regényességét.

Az idő hivólag int felénk, hogy mozgósítsuk magunkat a gyáripár létesítése érdekében. Ismerjük be ezt az intést és lépünk a cselekvés terére, meglátjuk, hogy a mozgalom meghozza a maga gyümölcsét.

A kezdeményezés dolgában nem akarunk konkrét tanácsokat adni, csak annyit jegyzünk meg, hogy a kezdeményezést szíveleljék meg azok, kik a magyar gyáripár eszményétől át vannak hatva.

Melegen óhajtjuk, hogy úgy legyen.

Toman Rudolf.

ikát s az alkuvók lármáját tulzengte a sorbet árulók tényérsörömpölése. Ali nem hallotta mindezt, ő csak az aranyait számálta.

Egy terebélyes fűgefa alatt két idegen kalmár alkudozott egymással. És amint néhez aranydarabokkal fizetett a vevő az eladónak, történt, hogy egy kis aranyérem hűja volt az összegnek. Közben nem volt tehát pénzváltó. — Épen akkor ment el ott Ali, pénzt büszkén zörgetve. — A kalmár elébe állt, s alázatosan megszólította: — Effen-dim, tégy jót velem s váltsd apróra ezt az aranyéremet. Ali ijedten szoritotta magához aranyait, bizalmatlanul nézte végig a kalmárt s ingerülten vetette oda: — Nem ismerem a te idegen pénzedet, még csalódnék veled.

A kalmárnak szomorú mosoly rebbent végig az arcán s elfordult Alitól.

Ali ment tovább, de hogy hogy nem, egyszer csak visszatekintett. És amint szemekereszte a kalmárt, látta, hogy körülötte a levegő fényességbe vész és amint tevéjére ült, arca szakasztott olyan volt, mint Allahé, akitől a város végén elbucszott. Első ijedtségében arra gondolt, hogy az aranyai most menten kővé változnak, de azoknak nem esett semmi bajuk és Ali ment, ment csendesen hazafelé.

A sztrájk.

Általánosságban jellemzi az embereket az, hogy elégedetlenek, nincsenek megnyugodva sorsukban és zugolód-nak akkor is, mikor a zugolódásra semmi okuk sincsen.

Természetes és könnyen érthető az, hogy még inkább kiszabadítják magukat nyügeikből azok, kiknek okuk van a zugolódásra, akik járomban szü-lődnek, akik kihasználják lesznek a telhetetlenek.

Mikor ilyen kihasználtak kelnek ki a kihasználók önkényesen megsza-bott rendszabályai ellen, mely rendszabályok vasgyűrűk gyanánt préselik össze és övezik körül a járomba do-bottat, mikor ezek a vasgyűrűt ma-gukról együttes erővel leszoritják és emberi feltételeket követelnek, akkor bekövetkezett a sztrájk, az a sztrájk, mely az emberi szent jogok nevében használtatik fegyverül azok ellen, kik csak a saját jogukat szélesítik és a mások jogát eltörölik s akkor ez a sztrájk az eltiprott lelkek jogos harcza, még ha ökölbe szorulnak is a kihasznált kerges tenyerek.

Mikor szünetelnek a gépek, szü-netelnek a gyárak, a milliomosoknak van elég idejük, hogy gondolkozzanak afelett, mit tesz az, ha a jog követeli, miszerint elismerjék; ha az emberi egyenlőség csak annyit kíván, hogy ne csak a kazánokat táplálják az anyag-gal, hanem az embereknek is megadják azt, mit munkájukért megérdemel-nek, az élet fenntartásához szükséges anyagot.

Tagadhatatlan, hogy nálunk is s mindenütt panasz és keserűség hang-zik fel ott, hol a munkások össze-jönnek. Tartsuk a munkásokat távol az önző czélú izgatók mesterkedéseitől, de végre valahára foglalkozzunk a munkás-kérdéssel.

A munkások erejét ne a lóerő sze-rint taksáljuk. Mert most így van. A gyárak bilánczai óriási nyereséget, nagy osztalékokat tüntetnek fel, most, a ne-héz anyagi körülmények között is. Le-gyen a bilánczban kisebb a nyereség, az osztalék egy százalékat kevesebb; ezt a tőke urai nem érzik meg és for-dítsák ezt az egy százalékot arra, hogy a munkások jogos követeléseit teljese-désbe menjenek.

Figyelmezteljük azokat, kik a nagy iparvállalatok vezetését és így millió munkás sorsát kezükben tartják, jó-akarattal kell viseltetni a munkások irányában és nem szabad a kapitálistáknak a munkásokban a tőke ellen-ségeit látni, mert hisz kerges tenyereik szerzik ép a tőkét és akkor a kapitálistákban nem fogják a munkások a saját megrontóikat gyanítani.

A szociális kérdések azok, melyek egy bölcs kormányzást legjobban kell, hogy foglalkoztassanak, a bölcs államférfiak legfontosabb feladata az, hogy ezen a téren találjanak megoldást és nem kibúvót.

De hogy a kormányzás e kérdésekben eredményes, vagy csak némi sikerrel is tudjon foglalkozni, ahhoz első sorban az szükséges, hogy jóakarólag maga mellett találja azokat, kik a mun-

kások sorsait és sokszor életét, családi javát, egészségét, létfenntartását és nem egyszer — sajnos — még a lelki üd-vösségét is kezeikben tartják.

A polgárisodás hívei voltak a magyarság szószólói mindig. Kossuth, Széchenyi, Deák, mind más és más el-veket valottak, a nagy kérdésekben mindhárman ellenlábások voltak, de az emberek egyenjogusításában mindhár-man megegyeztek. Az Isten képére alkotott ember nem bibliai alak és nem csak mesékben ura a földnek, hanem a valóságban is.

Nem szabad tehát az ember és ember között különbséget tenni akként, hogy a szegény embernek ne respek-táljuk a jogait. És ha a munkások jo-gait a tőkés nemcsak hogy nem sér-tik meg, hanem tiszteletben tartják, mint saját jogukat, úgy elértük azt, hogy a külföld tanulságaira szükség sem lesz, mert nem lesz munkás-kérdés, nem lesz nálunk sztrájk.

De ameddig jogtalanság van a vi-lógon, s míg az elnyomottak szenvedik az elnyomók jogtiprásait, addig a le-nyűgözött emberek milliói egyetlen erős fegyvere, egyetlen czélhoz vezető esz-köze a sztrájk lesz, mely — sajnos — néptelessé teszi a gyárakat, megrémíti a tőkéskelet és megakasztja a köz-gazdasági élet minden ágának virulását.

XIII. Leo pápa meghalt.

A sok aggodást őszinte részvét váltja föl: a leggondosabb ápolás se mentette meg XIII. Leo pápa életét, a halál végre mégis csak győzedelmeskedett a bámulatraméltó energiájú aggon; a szent atya csendesen elszenderült, génusza megfordította élete fáklyáját. Egy igazán nemes, fenkölt lelkű férfiúval, kire igaz szeretettel, benső rokonszenvvel és mély tisztelettel tekintett az egész katolikus világ, kevesebb ebben a nyomoruságos, realiztikus világban:

Mintha a lélek mélyéből fakadó vallá-sosságban, meggyőződésbeli idealizmusban csorba esnék XIII. Leo pápa megdicsőülé-sével, aki, ha nem lett volna hivatásszerű pap, poétának is beillett volna. A lelke min-dig tennen szárnyalt, a földi salak be nem moeskithatta, mert nem férközhetett hozzá.

Hosszu élete a nemes cselekedetnek épp oly hosszú láncolatát tartja élénk. Min-den tette a tiszta jellem, a szüziessen meg-örzött erkölcsösség diadalát hirdeti.

Érdekes ennek a nagy férfiúnak az életleírása, mert fényes bizonyítéka, hogy az Istenben vetett rendületlen bizalom az egyedüli biztos támasz a földi létben; de érdekes a pályafutása azért is, mert láthat-juk belőle, hogy XIII. Leo sohasem tévesz-tette szem elől azt az igazságot, hogy meg kell becsülnünk Isten adományát, az életet, melyet azért nyertünk, hogy jót, nemeset, magaslatot cselekedjünk; aki így fogja fel hivatását, nem állt az hiába; akinek élete után nyom marad az emberiség akár erkölcsi, akár pedig művelődési fejlődésében, érdemes az nemcsak a kortársak, de az iva-dékok tiszteletére, bámulatára is.

Oly férfiak, aminő XIII. Leo pápa volt, példát, irányt adnak az embereknek. Ne ámítsuk magunkat a pillanat, a jelen anya-gias élvezetével, de emeljük lelkünket a ma-

gasba, hol tiszta a légkör, igaz a szeretet, háborítatlan a boldogság, ne botorkáljunk, ne fészkelődjünk a materializmus sorában, hanem imádjuk, szolgáljuk a Mindenhatót, szeressük az embereket.

Ezek a tanulságok tódulnak lelkünkbe, ha a jobblétre tért pápa cselekedeteit, működését tekintjük. Nincsen senki valláskülömbőség nélkül, ki meg ne hajolnék a jó, a nemes erkölcsöt javító hatása alól. Bármily szigorúan ítéljük is el az emberiség hanyatló erkölcsiségét, mégis bizonyos, hogy a legrosszabb ember legbensejében szunnyadozik a jó iránt való érzék és hajlam és csak felébreszteni, csak nevelni kell tudni azt, hogy jó ember váljék belőle. XIII. Leo pápa lelki pásztorkodásának célja az volt, hogy felkeltse az emberekben az erények becsülését, serkentse őket azoknak elsajátítására és elretentse őket a szivet-lelket megmértelyező, megtörtözött büntől. Ha csak azt az egy ténny emeljük ki élete történetéből, hogy az emberek lelkületére akként tudott látni, hogy például amíg Perugiában mint delegátus teljesítette lelkesi hivatását, e városban börtönök és fogházak rendesen üresek voltak, — úgy eléggé jellemeztük azt a nagy athikni munkát, melyet élete során végzett.

XIII. Leo pápa halála tehát nagy vesztesége az emberiségnek.

Nyugodjék békében és legyen áldott emlékezete!

Hirek.

— **Magas vendég Privigyén** Frigyes kir. herceg Ó Fensége f. hó 15-én Pozsonyból automobilon családja látogatására Tátra-Füredre utazott és minthogy Trencsénen túl a Vág okozta rombolások folytán utját a Vág völgyén folytatni képtelen volt, f. hó 16-án Tr. Baán és Nyitra-Zsámbokréthen át Privigyére érkezett. Itt a Schüchtancz-féle vendéglő előtt leszállván, szolgálattevő kapitányával a vendéglő étkezőjében helyet foglalt; az oda érkező Abbaffy Adolf privigyei tb. főszolgabíró a kir. herceget megismervén, a szolgálattevő kapitánynak bemutatkozott, szolgálatát miután az utazás céljáról felvilágosított, a kir. hercegnek följánlotta s az ő javaslatára változtatta meg az eredetileg Szent-Kereszten és Besztercebányán átutazni akaró királyi herceg uti tervét is és Gajdelen, Znió-Váralján és Turócz-Szent-Mártonon át ment Tátra-Füredre. A kir. herceg a tb. főszolgabíróval hosszasan értekezett s másnap a Tátra-Füreden való szerencsés megérkezése után a tb. főszolgabírónak táviratilag fejezte ki elismerését az általa ajánlott élvezetes utirányért.

— **Iparkiállítás Zsolnán.** A kiállítás területén a munkálatok lázasan folynak. Sok száz kéz szűnet nélkül, szakadatlanul dolgozik rajta, hogy az árvíz okozta károkat helyrehozza s a hiányokat pótolja. A nagy iparcarnok díszítése be van fejezve, a fülkék berendezése kezdetét vette s a kiállítási tárgyak csoportosítása egyre tart; valamennyi pavillon sértetlenül áll, egynéhány már teljes külső és belső díszben pompázik; a kiállítási szinkör építéséhez hozzáfogtak s a villamos világítás vezetőkei már behálózzák az egész parkot. S mintha a természet is kiakarna bennünket engesztelni a nagy árvízért s jóvá tenni a rajtunk esett sérelmet: a fák és bokrok újra kirtügyeztek, kiszödltek, a pázsit serked s sűrűsödik, úgy hogy egy hét múlva már nyoma sem lesz a piszkos hullámok pusztításainak. A kiállítás ünnepélyes megnyitása tehát augusztus 1-én okvetlenül megtartatik. Eljönnek a megnyi-

tási ünnepélyre Láng Lajos kereskedelmi miniszter kíséretével Osztrólczy Géza főispán mint védnök, Trencsén, Turócz, Árva, Liptó és Nyitra vármegyék küldöttségei, a fővárosi és vidéki sajtó képviselői, számos kiállító, helybeli és idegen vendég. A meghívók és programok néhány nap múlva szétküldetnek; ezekben részletesen fel vannak sorolva az ünnepély egyes pontjai, a melyek közt a fényes banket, terítékenként 10 K. az ünnepélynek egyik kiemelkedő mozzanata lesz. A kiállítók ennél fogva sürgősen küldjék el a tárgyakat, a melyek még utban nincsenek s jelentkezzenek a megnyitási ünnepélyen való részvételre. Nem tartjuk fölöslegesnek még egyszer utalni arra a körülményre, hogy a kiállítók a vasúti szállításhoz 50%-os díjkedvezményt élveznek, a mennyiben az áru hazaszállítása ingyenes lesz; de erre a célra meg kell őrizni az eredeti feladó vevényt. Jejtentékeny kedvezményben fognak részesülni a kiállításra utazók is, mert minden szombaton és vasárnap 1/2 II. oszt. jeggyel a III., egész III. oszt. jeggyel a II. és II. oszt. jeggyel az I. kocsiosztályban utazhatnak.

— **Nyári táncmulatság.** A nyitrai könyvnyomdászok szakegylete augusztus 2-án vasárnap, a zabori Toifel-kertben jótékony-célú nyári táncmulatságot rendez. A tiszta jövedelem felerészben az „Ingyen-tej” intézmény, felerészben pedig az egyesület könyvtára javára fordítatik. A zenét Sovánka Nándor hírneves zenekara adja. Belépő-díj személyenkint 1 korona. Kezdeté délutén 5 órakor.

— **Az elkésett sorozások.** Megbízható forrásból vesszük a következő érdekes hírt: Most már befejezett tény, hogy az idén sorozás alá kerülő ujonczok jövő év január elsején fognak bevonulni. Az intéző körök — mivel e kérdés már aktuális lett — most azzal foglalkoznak, hogy a három évet kitöltött katonákat szabadságolják-e? Általánosabb az a vélemény, hogy a már teljesen kiképzett katonák szolgálati idejét — tekintve, hogy az törvénytelen is volna — nem hosszabbítják, e helyett január 1-ig rendelkezik a póttartalékosok egy részét. — Az ujonczok bevonulása idején, január és február hónapban a hideg időjárás miatt teljes lehetetlenség a gyakorlati kiképzés s így a tél folyamán csak elméleti kiképzésre szorítkozik, a gyakorlati kiképzés pedig márcziusban történik meg. November elsejétől így a katonák telesketése is elmarad s az ünnepséges esküt a kiképzett ujonczok április elsején fogják letenni.

— **Uj bélyegek.** Az alig néhány év előtt kiadott új bélyegek a kereskedelemügyi miniszter legújabb rendelete szerint a forgalomból kivonatnak és már ez évi október hó 1-én ujjakkal lesznek felcserélve. Ugyanezen alkalommal, hogy a közéletben gyakran előforduló bélyegtételeknek egy bélyegjeggyel való lerovása lehetővé tésék, a bélyegéiték osztályokat a következő bélyegekkel szaporítják: 26 fill., 38 fill., 64 fill., 1 kor. 26 fill., 1 kor. 88 fill., 2 kor. 50 fill. és 3 koronással.

— **Községek egyesítése.** A m. kir. belügyminiszter a n.-tapolcsányi járáshoz tartozó Kis-rippény község önállóságát megszüntette és Nezsette községgel való egyesítését elrendelte. Az így egyesített két község ezentúl Kisrippény-Nezsette hosszú néven szerepel.

— **Háziaszonyok figyelmét** ki ne kerülje a befőttekhez szükséges hártypapír beszerzése, mely a legjobb minőségben Platzko Gyula papírüzletében kapható.

— **A Nyitrai Gazdasági Egyesület** a földmívelésügyi m. kir. miniszterium anyagi támogatásával ez évi szeptember hó folyamán Szakolczán és Privigyén állatdijazásokat rendez. A díjazáson 800 korona kerül kiosztás alá. A gazdasági egyesület e két díjazáson kívül, tervbe vett még kisebb községenkénti állatdíjazásokat is, hogy megjutalmaztassanak oly állattulajdonosok is, akik a nagy távolság miatt a földijazásokra szebb állataikat elvinni akadályozva vannak. — Így véli némiképp a gazdasági egyesület e rendelkezésére álló szerény anyagi eszközök korlátolt határai között lehetővé tenni, hogy a jó tenyész anyag a kisgazda kezében maradjon.

— **Felrobbant ágyugolyó.** Az árva-megyei Jablonka és Árva pühoiva közelében elterülő fensíkon nagy szerencsétlenség történt tegnapelőtt délután, hol egy felrobbant ágyugolyó két gyermeket ölt meg. A szerencsétlenség részleteiről az alábbi tudósítást kaptuk. Ez év tavaszán a galicziai határon elhelyezett tüzéség lögyakorlatot tartott az árva-megyei fensíkon. Ez alkalommal egy lövedék az erdőben csapott le, anélkül, hogy felrobbant volna. Tegnapelőtt két kanászfű, Pohány Antal 15 éves és Robnyik Pál 14 éves kanászfűk az erdőben legettettek, amikor véletlenül megtalálták az eltévedt ágyugolyót. A két fiu mit sem sejtve, a talált golyót magukhoz vették és egy helyen elkezdtek baltájukkal verni. Ennek a vigyázatlanságnak aztán az lett a következménye, hogy az ágyugolyó felrobbant és a két fiut darabokra szaggatva, nagy vértócsában találták meg. Az előljárást azonnal értesítették a szomorú esetről, mely a helyszíni vizsgálat alkalmával megállapította a szerencsétlenség okát.

— **Ritka megtiszteltetés.** Marmorstein Lipót szeniczi rabbi Arthur nevű fiát, a berlini egyetem hallgatóját ritka kitüntetés érte. Még be sem fejezte tanulmányait, már is meghívást kapott egy new-yorki főiskolához, mint a keleti nyelvek tanára. Hazafias szülei azonban úgy határoztak, hogy fiukat a följánlott állás visszautasítására bírák, ami sikerült is.

— **A Nyitrai Orvos-Gyógy-szerészi és Természettudományi Egyesület** f. évi július hó 25-én délelelőtt 1/2 11 órakor Bajmócz fürdőben tartotta XV. rendes közgyűlését.

341/1903. végr. sz.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi KX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti V. kerületi kir. törvényszék 1902. V. Sp. XVIII. 1027/4 számú végzése következtében dr. Becz Dezső ügyvéd által képviselt Székler Vilmos javára Szilvássy Gyula László ellen 398 kor. tőke s jár. erejéig 1903. évi január hó 12-én foganatosított végrehajtás útján lefoglalt és 1895 koronára becsült következő ingóságok, u. m. szobabutor és egyéb tárgyak nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagytapolcsányi kir. járásbíró VII. 123/6. sz. végzése folytán 398 kor. tőkekövetelés, ennek 1902. évi július hó 1-ső napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 122 kor. 48 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Nagy-Rippényben leendő eszközzésére 1903. évi augusztus hó 28. napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi KX. t.-cz. 107 és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Nagytapolcsány, 1903. évi július hó 16-ik napján.

Klobusiczky Kálmán,
kir. bir. végrehajtó.

